

Déli Hírlap

FÉLELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Csodálatos ellentét

nyilvánul meg a nemzetkisebbségek sorsának megítélésében éppen azon román lap-társaink részéről, melyek egyetlen ürügyet sem mulasztanak el alkalomra fejleszteni, amikor a hazai etnikai népkisebbségek bármilyen megmozdulásával kapcsolatban üthetnek egyet rajtuk. Érdekes volna statisztikát készíteni a túlzó lapokban megjelent — sokszor az egyes ember ténykedéseit az összességre általánosítva — támadó cikkek-ről, azután azokról a feljelentésekről, melyeket egyesek vagy alantás közegek tettek nemzetkisebbségek ellen és ezekkel szembe állítani a bírósági marasztaló ítéleteket. Ugyanaz az ellentét mutatkozik, mint azon írások között, melyekkel a hazai nemzetkisebbségek ügyét tárgyalják és az anyaország határain kívül élni kényszerülő románok panaszait karolják fel. Az utóbbi időben ismét divatba jöttek a Bulgáriában élő románok és panaszainak regisztrálása. Olvaszuk, hogy a szófia-i kormány minden ígéretet és megígéretéseket ellenére mostoha bánásmódban részesíti az ott élő román nemzetkisebbséget: nem engedik, hogy anyanyelvükön tanuljanak, egyházi téren is zaklatásoknak vannak kitéve és rossz néven veszik azt is, hogy a szófia-i román nevelőintézet növendékei külön uniformist viselnek. Bulgária egész román lakossága — írja például az Univesul egyik legutóbbi számában — a békeszerződés aláírása óta a legbarbárbab bánásmódban részesül. Ugy a katonai, mint a közigazgatási és rendőri hatóságok szinte egymással versenyezve igyekeznek a bulgáriai románok életét megnehezíteni. Valóságos terrorcsoportok alakultak, melyek a románok lakta községekben kikényszerítik aláírásokat a szülőktől, hogy nem kívánják gyermekeiknek anyanyelvükön való oktatását. És hiába fordulnak kérelmekkel és panaszokkal a szófia-i kormányhoz, süket fülekre találnak. A dunai zónában engedélyt kértek, hogy román tannyelvű iskolákat létesíthessenek, de ezekre a kérvényekre nem is kaptak választ. Azonban nemcsak ez történt. A bolgár közoktatásügyi miniszter bizalmas rendeletet adott ki a tanügyi hatóságoknak és ezek az utasítás értelmében román tanítókat minden jogos indok nélkül az ország más részébe helyeztek, egyeseket viszont törvényes alap nélkül rendelkezési állományba helyeztek és helyükbe sovinszta bolgár tanítókat neveztek ki. Előfordult, hogy a csendőrség elkobozott és elégetett iskolai és vallásos könyveket csak azért, mert azokat nem Bulgáriában nyomtatták. A neullyi békeokmány egyetlen nemzetkisebbségi vonatkozású határozmányát nem hajtották végre annak ellenére, hogy a bulgáriai román népkisebbség békés és loyális magatartást tanúsított. Intervenció történt a román kormány részéről Szófiában, de a bolgár kormány minden ígéret ellenére folytatja a régi elnyomás politikáját a románsággal szemben. Ezek és hasonló panaszok csaknem naponta látnak napvilágot a román sajtóban. És mi megértjük azt a fájdalmat, mely a cikkek-ből felénk áramlik. És megértjük azt a sanyaru helyzetet, melyben a bulgáriai románok élnek. Atérezzük legalább annyira, mint a cikkek írói. Ami átérzésünk és a mi fájdalmunk azonban különbözik a cikkírók fájdalmától. A román újságíróknak azért fáj a brutális bánásmód, amelyben a bulgáriai románok részesülnek, mert románok. Nekünk azért fáj, mert nem-

A menekülő abesszin császár Bucurestin keresztül igyekeznek majd Genfbe jutni

A fasciszta nagytanács Rómában ma este tíz órakor ülésre jön össze. Ezt megelőzőleg az olasz kormány minisztertanácsot tart. Rómában ma már nyílt titok, hogy Mussolini Abesszinia annektálását fogja ajánlani, mivel a fasciszta nagytanács az egyedüli illetékes szerv, amelynek jogában áll területi változásokról dönteni.

Abesszinia új nevet kap. Olasz—Keletafrikának fogják nevezni. Diplomáciai körök szerint az annektálás után Franciaország és Anglia lépéseket tesznek abessziniai jogaik védelme érdekében.

A tegnapi reggeli párisi lapok arról írják, hogy a fasciszta nagytanács Viktor Emánuel királyt Abesszinia császárjává fogja proklamálni. Egyidejűleg Badoglio tábornagyot Abesszinia alkirályává nevezik ki. Olaszországnak az a szándéka, hogy Abessziniának ugyanolyan alkotmányt ad, mint amilyen Anglia részéről Indiának van. Nem hiszik, hogy Anglia ilyen körülmények között Olaszország tervei elé akadályokat gördítene.

Párisban az az általános vélemény uralkodik, hogy Olaszország és Anglia kapcsolatai fordulóponthoz érkeztek és hogy a két állam közti teljes kibékülés most már nem késlekedhet.

Haile Szelasszié abesszin császár tegnap kíséretével hajón megérkezett Haifába, ahol az angol hatóságok uralkodóknak kijáró tisztelettel fogadták. A kikötőben az Entreprise angol hadihajót rengeteg kíváncsi nép várta. Ezenkívül nagyszámú külföldi újságíró és fotóriporter is gyülekezett össze. Ezek előre siettek Palesztinába, hogy

jelen legyenek a császár érkezésénél. Haifából Haile Szelasszié családjával és kíséretének tagjaival együtt vonaton folytatja útját Jeruzsálem felé.

Egyes lapok azt írják, hogy Haile Szelasszié Addis Abebából száznegyvenöt láda ezüstpénzt vitt magával. A hajón az időt a császár és családja azzal töltötte, hogy megszámlolta a száznegyvenöt ládában lévő pénzt.

Amikor az angol hadihajó megérkezett a haifai kikötőbe, a fedélzeten felharsant az abesszin himnusz. A kikötőben elsőnek Haifa polgármestere üdvözölte Haile Szelassziét, akit a katonai és polgári hatóságok fejei fogadtak.

Szigoru felügyelet alatt kirakták a hajóból azt a száznegyvenöt erősen pánthozott ládát, amely a császár kincseit, pénzét és a koronaékszereket tartalmazza.

Haifában a császár családjával együtt vonatra szállott és tovább utazott Jeruzsálembe. A jeruzsálemi pályaudvaron mintegy háromezer főnyi tömeg fogadta Haile Szelassziét, aki parafasisakját felémelve megtört mosollyal köszöntö meg az üdvözlést. Jeruzsálemben távirat várta Haile Szelasszié császárt. A táviratot Martini londoni ambasádát követe küldte, aki kihallgatást kért a császártól.

A Tempo szerint Hille Wehad, Haile Szelasszié bizalmasa, hétfőn Bucurestin keresztül Genfbe utazik, hogy ott Haile Szelasszié számára a talajt előkészítse.

Valamivel később maga a császár is Bucurestibe érkezik, ahonnan azután Genfbe folytatja útját. Jeruzsálemben előbb gondoskodik családja biztonságáról, azután Constan-

tába utazik, ahonnan hajóval Bucurestibe megy. Bucurestiből valószínűleg repülőgépen folytatja útját Genf felé.

Sejum herceg, az északi abesszin hadsereg főparancsnoka, megjelent a harmadik olasz hadtest parancsnokságánál és bejelentette behódolását. Sejum herceg elítélőleg nyilatkozott a népus eljárásáról.

Hararban napok óta súlyos zavargások folytak. Rablóbandák fosztogatták a várost és annak egyik részét felgyújtották. Amikor az olaszok közeledtek Harar felé, a fosztogatók elvonultak Diredaur irányában.

A francia hatóságok csapatokat küldtek Diredauba, hogy ott megvédelmezzék a francia alattvalókat és a francia vasutársaságot. Tegnap reggel az olasz csapatok már csak tizenöt kilométernyire voltak Harartól. Az előnyomulás olyan gyorsan ment, hogy

Graziani csapatai este felé már bevonultak Hararba. Előzetesen megszállották az olaszok Dzsidzsigát is.

Eden angol külügyminiszter ma repülőgépen Párisba utazik, onnan vonaton Genfbe megy. A hétfőn megnyíló népszövetségi tanácsülésnek Eden lesz az elnöke és azért megy egy nappal előbb oda, hogy az ülést előkészítse. Az Associated Presse szerint

Eden Genfben nem fogja pártolni az Olaszországgal szemben fennálló büntető szankciók megszüntetését. Ezeket egyelőre azért kívánja fentartani, mivel azok Olaszországgal szemben az alkudozóknál fegyverképpen használhatók.

zetkisebbségi sorsuk miatt szenvedik az elnyomás minden kínját. Mi minden fájdalommat átérzünk, melyet egy nemzetkisebbség elszenved csak azért, mert a sors számára a nemzetkisebbségi életet rendelte. És szeretnők, ha román lap-társaink, amelyek olyan szívesen és legtöbbször felelőtlenül adnak tág teret az ellenünk, romániai kisebbségek ellen, irányuló heveskedéseknek, szintén úgy éreznék a bulgáriai kisebbségi sorsban élő románok fájdalmát, mint mi. Mert mi is csak szeretnők nemzeti mivoltunkat kisebbségi adottságaink között is megőrizni, mi is a békeokmányra hivatkozunk, mi is a párisi nemzetközi egyezményt idézzük, nekünk is az fáj, ha a satmari magyar tannyelvű hitvallásos iskolákat bezárják, mi is azt sérelmezzük, ha iskolaalapítási szándékaink el-

gáncsolódnak, ha iskoláink nyilvánossági jogát megvonják, papjainkat támadják, tanítóinkat elhelyezik, magyar tannyelvű iskolákba olyan tanítókat neveznek ki, akik nem tudnak magyarul, vagy tisztviselőinket kiszorítják a közpályákról. A nemzetkisebbségi sors panaszai azonosak és nincsen közöttük különbség, hogy bulgáriai román, romániai magyar, vagy jugoszláviai sváb sirja világra. Ezt kellene megérteni román lap-társainknak, akkor ők is megértenék sok mindent, ami mellett most süket fülekkel és hideg szívvel haladnak el. És ha a Cumentul statisztikája szerint két millió román él nemzetkisebbségi sorsban a világ különböző államaiban, akkor meg kellene gondolnia, hogy ezek sorsát teszi nehezebbé, ha itthon a nemzetkisebbségek ellen küzd-

ádáz haraggal. És az Univesulnak sem kellene retorziók után kiáltani, mert talán sokkal hatásosabb lenne, ha azt követelné a román kormányzattól, hogy a törvények keretein belül adja meg az összes jogokat az itt élő nemzetkisebbségeknek. Erre hivatkozva követelje azután, hogy más államok is kövessék a román példát. Amíg azt mondhatják, hogy az kiabál, akinek a háza ég, addig a nemzeti türelmetlenség tűzét nehéz lesz eloltani vagy csak lokalizálni is. Megértést hirdetni kifelé és türelmetlenséget tanúsítani befelé olyanféle, mint annak a papnak az esete, aki vízet prédikál és maga bort iszik. Hogyan higjenek a túlzó lapok anti-alkoholizmusában, amíg szerkesztői fenékgig őrítik az erős borok kelyhét?

A francia népfront megteremtője alakítja meg az új kormányt

Még mindig nem bizonyos, hogy ki lesz az új francia miniszterelnök. A Sarrau-kormány június elsején minden körülmények között visszavonul. A népfront kívánsága az, hogy az új kormányt Leon Blum szocialista vezér alakítsa meg.

Leon Blum azonban kedvezőtlen egészségi állapotára való tekintettel húzódzik ettől és politikai okokra való hivatkozással maga helyett Rivet tanárt, az ismert politikust ajánlja.

Rivet tanár a párisi városi tanács tagja és tulajdonképpen ő volt a megalapítója a népfrontnak. Leon Blum reméli, hogy Rivetnek sikerülni fog a kommunistákat bevonni az új kormányba.

Paul-Boncour, akit Franciaország új külügyminiszterének szemeltek ki, a Paris Soir munkatársa előtt kijelentette, hogy Franciaországban a népfront győzelmének senki nem örül jobban, mint ő. Sajnálatos az, hogy a szocialisták csak olyan késői időpontban jutottak hozzá, hogy a politikai helyzetet megmentsék.

Mindenestre azonban jobb későn, mint soha. Elmondotta azután, hogy a szocialista kormány első sorban az lesz a feladata, hogy jelentős pénzügyi és gazdasági programot valósítson meg.

Leon Blum az egyik párisi lapban cikket írt, amelyben hangsúlyozza, hogy Franciaország minden erejével igyekezik

fog a nemzetközi problémák békés megoldását lehetővé tenni. A francia kormány külpolitikáját a Népszövetség szellemének tiszteletére alapítja. Az új francia kormány nemcsak azon lesz, hogy megmentsé azt, ami megmenthető, hanem azon lesz, hogy a világképet az általános leszerelés útján mozdítsa elő.

A francia kormány minisztertanácsot tartott, amelyen az ország súlyos pénzügyi helyzetével foglalkozott.

Regnier pénzügyminiszter javaslatára a tőzsdei spekuláció letörésére erőlyes intézkedéseket határoztak el. Valamennyi francia állampapírnak az árfolyama esett.

Ezzel szemben a külföldi valuták árfolyama erősen emelkedik.

A barátságos hangú angol emlékirat

lehetővé teszi a békés megegyezést Németországgal

Az angol kormány három nap előtt juttatta el Phipps berlini nagykövetség útján Neurath báró német külügyminiszterhez Angliának a német békejavaslatra vonatkozó kérdőpontjait. Az angol kérdőpontokat egyik részről sem hozták nyilvánosságra, pedig az egész világ feszült érdeklődéssel várta azokat. Beavartott politikai körökből származó információ alapján az angol kérdőív egyes részletei most végre nyilvánosságra kerültek.

A berlini angol nagykövet által a német külügyminiszteriumban átadott emlékirat tizenkét pontot foglal magában. Az angol kormány kijelenti, hogy szívesen látja az együttműködést, amelyet a német kormány március 31-én átadott, az európai biztonságról szóló emlékiratában javasolt.

Szükség van azonban arra, hogy bizonyos kérdéseket tisztázzanak. Tisztázni kell azt a kérdést is, vajjon Németország hogyan vélekedik a versaillesi szerződésnek még érvényben levő rendelkezéseiről. Szükséges az is, hogy Németország elismerje Európa jelenlegi politikai és területi elrendezését. Az angol kormány örömmel üdvözlöi, hogy Németország egyrészt Franciaországgal és Belgiummal, esetleg Hollandiával kész megemlékezési szerződéseket kötni.

Tudomásul veszi az angol kormány azt is, hogy Németország délkeleti és keleti határain levő szomszédaival szintén hajlandó megemlékezési szerződéseket kötni.

Ezek a szerződések azonban az angol kormány véleménye szerint csakis a népszövetségi egyezményekben foglalt elvek keretén belül köthetők meg. Az angol kormány továbbá felvilágosítást kíván a német kormány által javasolt döntőbírási eljárásról. Mik volna ennek a döntőbírási eljárásnak a feladatai? Milyen viszonyban lenne a német kormány által javasolt döntőbírási eljárás a meglévő nemzetközi döntőbíráshoz?

Tudomásul veszi az angol kormány Németországnak azt a hajlandóságát, hogy kész visszalépni a Népszövetségbe.

Londonban újabb felmerült a terv, hogy az angol kormány megbízásából Halifax lord Berlinbe utazik és ott a birodalmi kormánnyal az angol kérdőív ügyében tárgyalásokat folytat. Bismark német követségi tanácsos, a jelenlegi londoni ügyvivő közölte Eden külügyminiszterrel, hogy Berlinben Halifax lord látogatását szívesen látják. Ezzel szemben egyes londoni politikai körök úgy vélik, hogy előbb be kell várni azoknak a diplomáciai tárgyalásoknak az eredményét, amelyek London és Berlin között folyamatban vannak és csak azután kerülhet a sor Halifax berlini látogatására.

A német kormány még nem készítette el az angol kérdőívre adandó választát. Ugy tudják azonban, hogy ezt a választ emlékirattal egészítik ki, amely bizonyos gazdasági megállapodásokat fog tartalmazni.

Véres tömegszerencsétlenség történt a falusi műkedvelői előadáson egy fegyverben felejtett golyó miatt

A turdamegyei Zaul de Campie községben a múlt évben husvét másodnapján műkedvelői előadást rendeztek. A műkedvelőknek a darabban szükségük volt két csendőregyruhára és két fegyverre. Ezeket Stan Ioan csendőrmester bocsátotta rendelkezésre. Az előadás már javában folyt zsufozott nézőtér előtt, amikor a színpalack mögött

Ebben az emlékiratban Németország ünnepélyesen kijelenti, hogy egykori gyarmatainak visszaszerzése ügyében nem nyul erőszakhoz. Mindazonáltal ragaszkodik ahhoz, hogy a gyarmatokra való jogát elismerjék.

Az Oeuvre szerint az angol külügyminiszteriumban tervet dolgoztak ki, amely Európát öt zónára osztja. Ezek a következők: 1. nyugati zóna: Franciaország, Anglia, Németország, Belgium és Hollandia, 2. középső zóna: Olaszország, Ausztria, Magyarország és a kisántánt, 3. keleti zóna: Szovjetországnak, Lengyelországnak, Finnországnak, Litvánia és Észtországnak, 4. balkáni zóna: a balkáni államok, 5. Földközi-tengeri zóna: a Földközi-tenger körül fekvő egyéb európai országok.

Nemrég hírek terjedtek el arról, hogy az angol kormány német és francia mintára szintén béketervezetet készít elő. Londonban az erre vonatkozó híreket most határozott formában cáfolják.

Zargalau Virgil kezében az egyik puska hirtelen eldőrdült. Az éles golyó a nézőtérre süvített és hét emberen halt keresztül. A golyó először szíven találta az első sorban ülő Toma Alexandru gazdát, az őrmester apósát, aki nyomban meghalt. A golyó azután az őrmester feleségének kezefejét furta át, majd Muslea Vilmán futott keresztül.

„Umbra“ ernyőgyár
Timișoara I., Bul. Reg. Ferdinand 8 (Széchenyi-palota)
Tekintse meg kirakatainkat!

Európában először!!!
LI és LINGKO
a kínai táncpár és nagy ünnepi program a
„Localul Chinezesc“
bárban, București, Passage Comedia

A szerencsétlen nő nemsokára kiszervezett. A puska golyó tovább haladt és Muntean Anica és Stupan Mária arcát ütötte keresztül, összetörte Kerekes László orrsontját és kiütötte a balszemét, végül Stupan Irimie mellébe fúródott és a tüdejében állott meg. Mindez egyetlen másodperc alatt ment végbe.

Stan Ioan őrmester az eset miatt a cluji hadbíróhoz fordult. Azzal védekezett, hogy nem tudja, mi módon került a töltény a puskába, mert ő töltetlen fegyvert adott át. Zargalau Virgil, akinek kezében a fegyver elsült, azt vallotta, hogy megkérdezte az őrmestert, töltve van-e a fegyver és azt a választ kapta, hogy nincsen. Több tanu azt vallotta, hogy a szerencsétlenség után az őrmester felszaladt a színpadra és kiszedte a puskába a még benne levő töltényeket. Azt is hallották, amikor az őrmester önmagát mulasztással vádolta és öngyilkossággal fenyegetőzött.

A hadbíró Stan Ioan bűnösnek mondta ki, az enyhítő körülmények figyelembe vételével azonban mindössze három hónapi fogságra és ötszáz lei pénzbüntetésre ítélte. Az őrmester az ítéletben megnyugodott.

Elbukott és elbocsátott tisztviselők igazukat keresik

A cluji ítéletábla mint közigazgatási bíróság a román nyelvű vizsgán elbukott és elbocsátott tizenkét kisebbségi igazságügyi tisztviselő felebbezését tárgyalta. Elsőnek Varga István telekkönyvi igazgatót szölitették. Szakdolgozatok kérték tőle, amelyekre tiszta és folyékony románsággal adott kimerítő feleletet. A bíróság azután visszavonult, hogy áttanulmányozza Varga Istvának a múlt évi nyelvvizsgán tett és ezen célból beszerzett írásbeli dolgozatát. Az ítéletábla rövid tanácskozás után kihirdette döntését, amely megállapítja, hogy Varga írásban és szóban is tökéletesen bírja a román nyelvet. A tábla kimondta, hogy ezen az alapon a Varga István elbocsátásáról szóló végzés törvénytelennek minősíti és Vargát azonnali hatállyal visszahelyezi állásába. Azután sorra hallgatták ki a többi tizenegy igazságügyi tisztviselőt, akikhez szintén szakmabeli kérdéseket intéztek. Ezekre vonatkozólag azonban nem hoztak döntést, mert elhatározták különböző képesítési iratok és vizsgaeredmények beszerzését. A tárgyalást ezért elhalasztották.

A zsákmány értékesítése nem sikerült. Nicolescu Dionisie gazdától, aki a Severin-megyei Var községben lakik, az elmúlt évben elloptak négy aranypénzt és 5500 lei készpénzt. A tetteseket sokáig nem tudták elfogni, míg most kézrekerültek. Ringwald lugoji ékszerésznel ugyanis megjelent Barbu Lucretia asszony és két aranyat kínált eladásra. Az ékszerésznek gyanus volt a dolog és értesítette a rendőrséget. Barbu Lucretia beismerte, hogy az aranyakat fia, a tizenhét éves Barbu Moise lopta el a gazdától, akinél mint béres szolgált.

Miért szenved többet a nő, mint a férfi?

Minden idők orvostudományának egyik legsúlyosabb problémája a nők menstruációs zavarainak kérdése volt. Ugy a pubertás korában, mint később is, de legfőként a klimaktériumban (változó évek) súlyos testi és lelki rendelleneségeket okoznak a menstruációs zavarok. Ezeknek leküzdésére sok nagynevű orvos tudós tett kísérletet kisebb-nagyobb eredménnyel.

A legutóbbi évek — ezen a téren elért — egyik legnagyobb eredménye a hosszú évek tudományos kísérletei alapján a newyorki „Riverside” laboratóriumok által előállított „Menoklin” elnevezéssel forgalomba hozott gyógyszer, amely a nő menstruációs zavarainak minden fázisában (fájdalmak, görcsök, fejfájások, hevülések stb.) tökéletes enyhülést nyújt. A klimaktérium idején felérő súlyos testi, de főként lelki megrázkódtatások eseteiben ez a gyógyszer a legbiztosabb hatásúnak bizonyult.

„Menoklin” kezeléssel — a newyorki és bécsi klinikákon — olyan nagyszerű eredményeket értek el, mint eddig semminemű más gyógyszerrel sem.

Megrendelhető a vezérképviseletnél: Császár E. gyógyszer-tárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124. Lei 125. — utánvétellel.

A pesti mintavásár ünnepélyes megnyitása

Budapesten ünnepélyes keretek között tegnap nyílt meg az évi Nemzetközi Árumintavásár. A vásárra érkező Horthy Miklós kormányzót a kormány részéről Winckler kereskedelmi, Bornemisza iparügyi és Darányi Kálmán földművelésügyi miniszterek fogadták. A kormányzó Szeudy Károly főpolgármester üdvözölte. Rámutatott a budapesti nemzetközi vásárok fejlődésére, amit igazol az is, hogy a mostani vásár területe husz százalékkal nagyobb, mint annak idején a millénniumi kiállítás területe volt. Horthy kormányzó azután a vásárt megnyitottnak jelentette ki és kíséreléssel megejtette azt. A megnyitáson igen sok kereskedelmi és gazdasági ismert személyiség is jelen volt. A vásárt az első napon sokezer ember látogatta. Rengeteg külföldi ember is érkezett már Budapestre a mintavásár megtekintésére.

Az iskolánövérrek kisajátított földje

A helybeli törvényszék tegnap érdekes kisajátítási perrel foglalkozott. A Miasszonyunkról nevezett iskolánövérrek negyedik kerületi zárdafőnökségétől annak idején nyolcvan hold szántóföldet sajátítottak ki, amelyet az igényjogosultak között szétosztottak. Az iskolánövérrek azonban később a szántóföld egy részét visszavásárolták. Viluga Nicolae gazda, aki a kisajátított földekből hét holdat kapott, a neki jutott részt 210.000 leierrel visszaadta az iskolánövérnek. Később azonban meggondolta magát és megkísérelte, hogy a vásárt érvénytelenítse. A gazda arra a törvényre hivatkozott, amely szerint kisajátított földeket csak földművesek vásárolhatják meg. A 210.000 leies vételár visszaadására elvben hajlandónak mutatkozott. Ilyen körülmények között pert indított az általa megkötött adásvétel érvénytelenítésére. A tegnapi törvényszéki tárgyaláson, az iskolánövérrek képviselőjében megjelent Gabriel József dr. ügyvéd többek között arra hivatkozott, hogy hasonló földeladások az 1931. évi törvény alapján csak három éven belül támadhatók meg. Ebben az esetben azonban a kereset csak öt év után nyújtották be. Az érdekes ügyben a törvényszék június 12-én hideri ki az ítéletet.

A város vezetői jelvényt kapnak. Az új közigazgatási törvény a városok és községek vezetői részére külön jelvényeket ír elő. Timisoarára tegnap érkeztek meg ezek a jelvények. A főpolgármester és a két alpolgármester jelvénye aranyozott ezüstmű készült cimeralakban. A közepén a román sas látható, felül Primar, alul pedig Timisoara a felírás. A tanács tagok jelvénye ugyanilyen ezüst cimeralak, de Consilier felírással. A város vezetői a jelvényt a május 10-iki nemzeti ünnepen viselik először.

Irók és művészek letartóztatása. A bécsi rendőrség huszonöt író és művészt letartóztatott, akik ellen az a vád, hogy nemzeti szocialista szellemű előadások tartását tervezték. A letartóztatottak között több neves ember van. Linzben Mendelsloh festőművészt nemzeti szocialista tevékenység miatt harminc napi elzárásra és 360 schilling megfizetésére ítélték.

Goga pártja részlete követeli a kormányhatalmat és megígyegeti azokat, akik nem akarják megérteni, hogy kisérik őket az országból

A Cuza és Goga vezetése alatt álló nemzeti keresztény párt Baltiban nagygyűlést tartott, amelyen sokezer ember vett részt. A nagygyűlésen a két vezéren kívül a szónokok egész sora szólalt fel és követelte a keresztény nemzeti eszmé diadalát minden vonalon. Erre a jelenlétakkal le is tették az esküt. Erdeke sebb beszéd inkább a gyűlés után tartott banketten hangzott el, mert ezen Goga bejelentette, hogy a párt a maga részére követeli a kormányhatalmat. Nem a vezetők óhajta ez, — mondotta — hanem az egész országé. Külpolitikáról is beszélt és kijelentette, hogy Európában olyan feszültség uralkodik, mint még soha. Háborúról beszélnek. Hogy hol és mikor fog

kipattanni a szikra, nem lehet még tudni. A nemzeti keresztény párt az egyetlen, mely a belső egységet és nyugalmat biztosítani képes. Ez az egyetlen garancia a lelkek megbékélésére. Ezt meg kell érteni barátainknak és ellenfeleinknek is. Aki nem fogja ezt megérteni, azt majd kiséperjük. Nem bocsátkozok jóslásokba, hogy mikor kerülnek uralomra. Ennek be kell következnie, mert az országnak szüksége van az ő kormányzásukra. Goga kijelentései politikai körökben nagy feltűnést keltenek, mert eddig soha ilyen határozott formában nem követelte a nemzeti keresztény párt részére a hatalmat.

Az ötödik magyar újságíróit ítélték el Ghibu Onisifor egyetemi tanárral szemben

Daróczi Kiss Lajos, az oradeai Új Magyar Szó szerkesztője, az 1934-ben lezajlott érettségi vizsgákkal kapcsolatosan cikket írt, amelyben Ghibu Onisifor egyetemi tanárt, a vizsgálobizottság elnökét részrehajlással vádolta, ezenkívül azt állította, hogy Ghibu harcot indított a római katolikus státus vagyona, valamint a katolikus szerzetes rendek ellen. Ghibu emiatt Daróczi Kiss Lajos ellen sajtó útján elkövetett rágalmozás miatt pert indított a szerkesztő ellen. A pert az oradeai törvényszék most tárgyalta.

Daróczi Kiss Lajos előadta, hogy a cikket közérdekből írta. Az érettségi vizsgán a jelöltek kilencven százalékát elbuktatták. Annak idején az ország napilapjai mind heves cikkeket írtak Ghibu ellen, hogy a katolikus vagyonok és iskolák ellen irtó hadjáratot indított.

A védelem a bizonyítás elrendelését kérte, amit azonban a törvényszék elutasított.

Patzkó Elemér dr. védő szerint Ghibu a román lapok megállapítása szerint is magyargyűlölő és nekünk — mondotta — semmi okunk nincsen, hogy a román lapok megállapításában kételkedjünk. Idézett azután Pop Valer igazságügyminiszter könyvéből, amely súlyos kitételeket tartalmaz Ghibu ellen. Beszél

Jorga egyetemi tanár megállapításáról, hogy Ghibunál hiányzik a nevelés hiánya és hogy nem sok esélye van a román történelembe való bevonuláshoz. Felolvasta Jorgának egyik levelét, amelyben miniszterelnök korában azt mondja, hogy ha Ghibu nem volna egyetemi tanár, aki autonómiát élvez, megtalálná a módját a megbüntetésére.

Czeglédy Miklós dr. és Kalas László dr. védők szólaltak fel még. Ghibu Onisifor emelkedett azután szólásra és hivatkozik Szilágyi Dózsa premontrai kanonok egyik levelére, amelyben azt írja, hogy ő humánus. A védők kérdésére azonban nem válaszolt, hogy a levél honnan és milyen körülmények között került hozzá.

Daróczi Kiss Lajos zárszavában hangoztatta, hogy nem érzi magát bűnösnek és felmentést kért.

A bíróság Daróczi Kiss Lajost bűnösnek mondta ki sajtó útján elkövetett rágalmozásban és ezért egy évi fogházra és tízezer lei pénzbüntetésre ítélte.

A magánvadás és az ügyész az ítéletben megnyugodott, a védők felebbezést jelentettek be. Eddig Ghibu feljelentései következtében Demeter Béla, Kóra Andor, Gábor István, Arató András és Daróczi Kiss Lajos újságírókat ítélték már el.

Szépség Keresés Táblázatból!

Nem e akarja megpróbálni egyszer? Nézzén a tükröbe, keresse ki a táblázatból azt, ami típusának megfelelő — és játszi — könnyedséggel fogja meg találni az Onnek legjobban illő pudert! Mystikum Puder és Compacte amelyet a Scherk táblázat alapján haj, szem és arszin szerint választott mindig a legmegfelelőbb és sohasem feltűnő. Megteremtéséért ségének harmonikus kiegészítését és ami a legfontosabb: kiemeli egyéniségét. 12 Lei értékű levél-bélyeg ellenében küldjünk portó mentesen mintákat Parfex, Calea Mosilor 78, Bucuresti I. A Scherk táblázat minden üzletben ki van függesztve.

Mystikum puder
a tojásfehérje, a szilárdító, a színező

SCHERK-TABLÁZAT

Hajszin:	Szemékszín:	Arszin:	Puderszin:	hozzávaló pirosító:
világoszöke	kék	sápadt	rosse	blonde rouge
világoszöke	kék, barna	meglehetősen élénk	rosse I	corail
világoszöke	barna	barna	rosse I	corail
közepesen-szöke	kék, szürke	gyengéd, sápadt	rosse I	orange
közepesen-szöke	kék, szürke	élénk	rosse I	blonde rouge
sötét-szöke	kék, szürke	élénk	rosse	corail
sötét-szöke	kék, szürke	sápadt	blonde	corail

Megköszönte

az elnöknek a felmentő ítéletet

Humoros jelenet játszódott le tegnap délután az egyik törvényszéki tárgyalóteremben. A vádlott Werner János negyven éves jarmatai sváb gazda volt, akit azzal vádolták, hogy 1934 szeptemberében, amikor a timisoarai vadászrezd hadgyakorlaton volt, egyik este szóba állt a házában elszállásolt katonákkal és azt mondta nekik, hogy dobják el a fegyvert és menjenek haza. A gazda házában levő katonák közül csak kető beszélt németül, ezek jelentést tettek az esetről a főhadnagynak, aki viszont jegyzőkönyvet vett fel. A jegyzőkönyvbe foglalt kijelentés alapján, lázítás címén indult meg az eljárás a gazda ellen, aki a tegnapi tárgyaláson kétségbeesetten tagadta a terhére rótt bűncselekményt. Kihallgatták a két katonát is, akik azonban most már nem tudták pontosan visszaadni, hogy mit mondtak valójában a gazda. A vadat tehát nem tudták alátámasztani és erre a törvényszék Müller Ferenc dr. ügyvéd védőbeszédét után felmentő ítéletet hozott. Az ítélet kihirdetése után Micu Arsenie dr. törvényszéki tanácselnök megdorgálta a gazdát és figyelmeztette, hogy máskor vigyázzon jobban a szavaira, mert könnyen börtönbe kerülhet. A tanácselnök szavait Müller ügyvéd tolmácsolta a gazdának, aki erősen fogadkozott, hogy ezentul hallgatni fog. Az ügyvéd végül odaszólt a gazdának:

— Köszönje meg a bíróságnak, hogy felmentették.

Werner tétován körülnézett, majd odalépett közel a bírói emelvényhez és miközben köszönő szavakat rebegett, kezét nyújtott az elnök felé. Micu dr. mosolyogva háritotta el az egyszerű ember gesztusát. Werner először meghökken, majd tiszteletudóan megfordult és örömkönyvetek hullató feleségével együtt távozott a teremből.

Dumitrescu tábornok büntetőügye.

A legfelső semmitőszéknek most kellett volna letárgyalni azt a semmisségi panaszt, amelyet Viforeanu, a semmitőszék főügyésze nyújtott be Dumitrescu tábornok ügyében. A legfelső katonai törvényszék ugyanis megsemmisítette azt a hadbírói ítéletet, amelylyel a csendőrség volt főparancsnokát öt évi börtönre ítélte. A legfelső katonai bíróságnak ezt az ítéletét támadta meg a semmitőszék főügyésze. A tárgyalást azonban Dumitrescu tábornok védőinek meg nem jelenése miatt el kellett halasztani.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-évre 160, félévre 300 egész évre 600 lei.
Katóságoknak, közhivataloknak és köz-üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2—52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—42

A „Temesvarer Zeitung” nyomdá-nyomása.

Eldőlt a vita: ki a legnagyobb ember

Sokat vitázott már az emberiség, sokan töprengtek rajta, vajjon ki a világ legnagyobb embere? Vannak, akik Nagy Sándort, vannak, akik Napoleont emlegetik, a művészek Michel Angelóra, az írók Shakespeare-re esküsznek, a kommunisták Lenint mondják minden idők legnagyobb emberének, a nemzeti szocialisták Hitler. Amint látjuk, felette szerteágazóak a vélemények ezt a kérdést illetően. Relatív tehát a nagyság mértéke csak így belsőleg meghatározás-ként, mikor mindenki a gusztsza szerint ítél. Ilyenkor bátran elmondhatjuk, hogy kinek a pap, kinek a papné. Az emberek tényleg gyakran nem tudni, hová teszik a szemüket. Ott van például Nagy Frigyes, akit a „nagy” jelzővel tüntetett ki a történelem, holott tulajdonképpen nagyon kicsi volt, majdnem olyan kicsi, mint a városunkban közismert Törpe Miska. A fogalmak így zűrzavarban épp jókor jó, hogy a nagyközönségnek bemutatassuk minden idők kétségtelenül legnagyobb emberét, ahogy egy amerikai képes újságban láttuk. Itt aztán nem lehet tévedésről vagy egyéni nézetéről szó, itt nem lehet esztétikai, filozófiai vagy világszemléleti vitaközléseknek helye, mert a mérce és a súly mindent pontosan megmutat.

Robert W a d l o v, így hívják a tizennyolc éves ifjút, aki a szó legmagasabb és legsúlyosabb értelmében nagy. Két méter és ötvennégy centiméter a magassága, százkilencvenöt kiló a súlya és megfelelő a mellbőseje is. Itt tehát fordítva érvényesül a paradoxon. A kis Robi nagy, még pedig oly nagy, hogy a szállodában három ágyat kell keresztben számára összerakni, miután az ő természetére szabott ágyakat még nem találták el. A vonatban is külön fülkét kell számára bérelni, hogy valahogy elhelyezkedhessen benne a Gulliver-meséből kiszabadult fiúcska. Etvágy kielégítő. Reggelire tíz csésze kávé, ugyanannyi lágytojást és félkiló vajjal kebelez be Robert. Ebéd két kiló hus, négy hatalmas tál főzelék és tíz-husz narancs, de ezután már csak legfeljebb még egy kilócska sajtot engedélyez a gondos mama.

Ami a legérdekesebb, a fiatal óriás szellemileg is határozottan tehetséges. Ügyvédek készül. És bizonyos is, hogy ő mindenképpen meg tudja majd védeni ügyfeleit. A Robert egyébként még mindig örömdetes fejlődésben van. Az orvosok véleménye szerint még legalább harmincöt éves koráig évente hat kilogrammot fog gyarapodni, sőt növekedésre is van még kilátás. Így a világ legnagyobb embere még saját rekordját is tudja szörnálni. Sic itur ad astra! (F.)

— A vidéken szaporítani akarják a gyógyszerárakat. Az egészségügyi miniszterium elhatározta, hogy a vidék részére a gyógyszerártári engedélyek egész sorát adja ki. Akik a községekben új gyógyszerárakat nyitnak, jelentős adóknnyitásban és más kedvezményekben részesülnek.

Felhördülés tulzó nacionalista körökben, mert a román uralom óta kinevezték az első nemzetkisebbségi tanársegédet

A cernautii egyetemen tanársegéd lett K e h l m a n n Heinz dr. Egymagában nem olyan jelentőséges tény, mely a közvéleményt különösebben érdekelhetné. Nem úgy azonban a tulzó sajtó, mely az Universul hasábjain vétót emel, hogy ilyen fontos pozícióba egy nemzetkisebbségi kerüljön. Felháborodásában már a főcímben is felkiált a cikkirő: Már az egyetemen is kisebbségek? Mintha bizony ezek a kisebbségek egymásután foglalják el a stállumokat a románság elől a közélet minden terén és már csak az egyetemek maradtak volna meg utolsó román menteváraknak. Pedig erre a hiedelemre az ujság maga cáfol reá, amikor megállapítja, hogy az egyesülés óta ez az első eset, hogy nemzetkisebbségi került tanársegédi állásba egyetemen. Támadást intéz ezért az egyetemi tanács ellen és különösen R a d u l e s c u C. dr. egyetemi tanárt vezzi túlhegyre, aki mellett Kehlmann a tanársegédi állást betöltö-

hivatott lesz. Pikáns leleplezéssel is szolgál a cikk. Kinyomozta ugyanis a cikkirő, hogy az új tanársegéd mostohafia Radulescunak és ezért került ebbe az állásba. Ez ellen az Universul tiltakozik, nem azért, mert esetleg protekció érvényesült, azt sem állítja, hogy Kehlmann nem rendelkeznek a kellő felkészültséggel, hanem a román nemzeti érzés megsértése miatt. Mi ugyan nem tudjuk megérteni, hogy miért sérti a román nemzeti érzését a cikkirőnek az, ha egy történetesen nemzetkisebbségi ember végez méltó tudományos munkát és tudását a román ifjúságra beleplántálni igyekszik, de ugy-látszik, hogy az Universulnál másként gondolkoznak. Amin különben nem csodálkozunk. A furcsa nem az, hogy kifogásolja egy nemzetkisebbségi ember alkalmazását az egyetemen, furcsa inkább az lenne, ha ezt nem tenné. De hol marad a numericus proportionalis? Vagy ez csak páros napokra vonatkozik?

— **Vorbuchner Adolf püspökszentelése júniusban lesz.** Vorbuchner Adolf sibiui apátplébánost — mint megirtuk — a pápa M a j l á t h Gusztáv erdélyi püspök mellé utódlási joggal segédpüspökké nevezte ki. Vorbuchner már át is vette Bucurestiben V a l e r i pápai nunciustól a kinevezési bullát. A püspökszentelés június 7-én megy végbe Alba Julián a püspöki székesegyházban. A szentelést Valeri pápai nunciusz vezzi Cisar bucurestii érsek és Pacha Agoston timisoarai püspök segédletével.

Bánati Szanatórium
Timisoara III., Strada Odobescu 3
a IV. ker. zárdakerttel szemben
Telefon 23-45
Mindennemű betegeket felvesz, kivéve
fertőző betegeket
Rövidhullámkezelések
Árak: IV. osztály 80, III. o. 120,
II o. 180, I. o. 280 lei

— **Halállal fenyegette meg a minisztert.** A fővárosból jelentik, hogy A n g e l e s c u dr., közoktatásügyi miniszter levelet kapott a tanítók véglegesítési vizsgáján résztvevő egyik jelöltől, aki halállal fenyegette meg a minisztert. Angelescu dr. a fenyegetést tartalmazó levélről jelentést tett az ügyészségnek, amely megindította az eljárást.

* **Karácsony Benő** új regénye, a „Napos oldal”, az egyén s a társadalom legtávolabbi hajszálerecskéig menő elemzését adja. A regény főhőse, Felméri Kázmér, kinek élete, a rozoga vizimalomtól Pesten és Párison át a szobrászi sikeréig s onnét vissza a malomig, olyan vonal, amelynek zeg-zugos rajza ugyanakkor a mai társadalom légzőrőbéje is. Humor és guny játéka a „Napos oldal”, párosulva mély életbölcsélettel és rendkívül éles emberlátással. Az Erdélyi Szépművészi Céh a könyvet kétféle kiadásban jelentette meg. Pártolótagjai számára finom könyvpapíron, számozva, exlibriszel ellátva, félpergament, aranyozott kötésben. Előfizetői számára izléses borítólappal. A rendes példányok ugyancsak szép kiállításban két kötetben 422 lapos. 200.— lei, minden könyveskereskedésben, vagy L e p a g e n á l Cluj.

Május 11-én, hétfőn megnyílik az
„Umbră” ernyőgyár
eladási helye. Timisoara I., Bul. Reg. Ferdinand 8

SOLBAR

permetezőszer

kertekben és gyümölcsösökben

a gomba- és penészbeteg-
ségek ellen

Előnyei:

Jobb és egyszerűbb a kénes
mészlenél

Ártalmatlan az összes növé-
nyekre

Poralaku, tehát nagy megtaka-
ritás edényekben és a szállí-
tásnál

Zárt szelencékben való meg-
örzészénél szinte határtalan
tartósság

— **Makkai Sándor dr. debreceni egyetemi tanár** vagy államtitkár lesz. Jelenítettük, hogy M a k k a i Sándor dr. erdélyi református püspök távozik állásából. Makkai püspök — aki jelenleg az egyik budapesti szanatóriumban gyógykezelési magát — Magyarországon marad és jövőbeli működésével kapcsolatosan különböző hírek vannak forgalomban. Beszélnek róla, hogy debreceni egyetemi tanár lesz, de szó van arról is, hogy a kultuszminiszteriumban református államtitkár lesz.

— **Jagd und Hege.** Ezen a címen a múlt hónapban G a s z n e r József timisoarai szerkesztő német nyelvű vadászati lapot indított. Az új folyóirat hamarosan nagy népszerűsége tett szert a vadászok körében, akiknek nélkülözhetetlen barátjává vált. A most megjelent második szám még az elsőnél is gazdagabb tartalommal és pompás illusztrációkkal. A Jagd und Hege szerkesztője és kiadóhivatala Timisoara I. kerület, Mercy-utca 2. szám alatt van.

— **Az Urodonal** az a kitinó szer, amely hatásosan gyógyítja a húgysav okozta fájdalmakat és betegségeket a szervezetben. Az Urodonal előnyeit ma már elismeri egy tudomány, mint az orvosok is. A reuma, köszvény, érlemeszesedés, ischiás, neuralgia, migrén, kövérség leküzdésére, továbbá a gonorrhoea, hólyaghurut, prostatitis és vesegyulladás enyhítésére az Urodonal egyedülálló szernek mutatkozott.

Patikák éjszakai szolgálata

Május 4-től május 10-ig városunkban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Mercy-utcában levő Weisz-gyógyszertár.

A II. kerületben a 3 August-uton levő Löw-gyógyszertár és a Dorobantilor-uton levő Meiszner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Doja-utcában levő Róth-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Scudier-téren levő Csillag-gyógyszertár.

Az V. kerületben Kóváry—Chioreanul Iosif gyógyszerára és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Epilepsziában szenvedők!

Végre fölfedezték az Ön betegségének is gyógyszerét. Most véget értek már az esztelen életlenségi rohamok, a rettenetes görcsös rogzások. Azok, akik ebben a kegyetlen betegségben szenvedtek, most megszabadulnak testi és lelki fájdalmaiktól.

Ami mindenki előtt teljes lehetetlenségnek látszott, az ma megvalósult: az epilepsziás betegek 90—95%-a gyógyítható, hála a híres

amerikai „Donhide” nevű gyógyszernek.

A betegek milliói a világ minden részéből orvosaik által az epilepszia összes eseteire előírt „Donhide” kezelésnek köszönhetik gyógyulásukat.

„Donhide” kapható a vezérképviselőnél: Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124. Vidékre 200.— lei utánvét mellett küldjük.

A bányási liberális párt vezetésében legutóbb beállított személyi változásokat nem hagyta jóvá a központ

A liberális párt állandó választmánya Bratianu Dinu pártelnök lakásán létesített tartott, amelyen a belpolitikai helyzetet vitatták meg és pártkérdésekkel foglalkoztak. Az ülés résztvevői megállapították, hogy szükségesnek mutatkozik a tömegekkel való kapcsolatot állandó fenntartása és ezért úgy határoztak, hogy a nyári hónapokban a párt fokozott propagandatevékenységet folytasson. Szóba kerültek a párt belső életében felmerült ellentétek is és azok elhárítására bizottságot alakítottak. A bizottság kapott utasítást a liberális párt országos kongresszusának előkészítésére is, amelyet azonban csak Bratianu Dinunak külföldről való vissza-

térése után hívnak egybe. Az ülés után közleményt adtak ki, amely szerint a párt vezetősége nem hagyta jóvá a Timis-Torontal megyei liberális pártvezetést vezetésében történt legutóbbi változásokat. De nem hagyta jóvá a Bistrita Nasaud megyei szervezet új választásait sem. Ideiglenesen Bratianu Dinu vezeti a Timis-Torontal és Bistrita Nasaud megyei pártvezetéseket mindaddig, amíg a két megyében a központi pártvezetőség kiküldöttjének jelenlétében megválasztják az új vezetőséget. Az állandó választmány hivatalos közleménye politikai körökben élénk feltűnést keltett.

Házassági!

Erre figyelmeztetnek Japánban az agglegényeket a postai bélyegek. A japán kormány ugyanis elégedetlen a népszaporodási aránnyal és kevesli a házasságokat. Azért elhatározták, hogy az agglegényeket — akiket eddig a magas agglegényadó sem igen hajtott az anyakönyvvezető elé — postabélyeggel buzdítja a házasságra. A magasabb címletű bélyegek képei a házasságot örömeit és boldogságát mutatják be, a kisebb címletű bélyegek pedig a legényélet keserveit ábrázolják. De mit fog csinálni a japán kormány, ha az agglegények inkább lemondanak a levelezésről, csak hogy ne lássák a házasságra ösztökélő bélyegeket?

— **Lupu királyi kihallgatáson.** A fővárosból jelentik, hogy Lupu Nicolae drt. a nemzeti parasztpárt alelnökét az uralkodó kihallgatáson fogadta. A váratlan királyi audiencia híre politikai körökben nagy feltűnést keltett.

— **Zivatar várható.** Tegnap napközben borulás váltakozott napsütéssel. Késő délutáni sűrű fellegek jelentek meg az égen, estefelé pedig megeredt az eső. Dél előtt tizenegy órakor a hőmérő 20, délután négy órakor 23, este tíz órakor 18 fok melegeg mutatott. A meteorológiai intézet jelentése szerint mérsékelt keleti szél mellett több helyen még mindig zápor és zivatar várható, a nappali hőmérséklet nem változik, az éjszakai hőmérséklet némileg csökken.

— **Az új játéktörvény körül.** A jasi törvényszék érdekes ügyben hozott ítéletet. A jasi Concordia klubban ugyanis tetten érték hat kereskedőt, akik kártyáztak. Ezért a klub vezetősége ellen a szerencsésjátékok betiltására vonatkozó törvény alapján megindult az eljárás, de a törvényszék felmentő ítéletet hozott azzal az indoklással, hogy a klubot csak beiratkozott tagjai látogatják.

— **Ittas állapotban embert öltek.** A lugoji törvényszék most ítélkezett Ciurescu Stefan és Partenie Radu remetea-lungui gazdáik felett, akik ittas állapotban meggyilkosították a utcán Lungu Iuliu gazdatársukat és több kézzurással megölték. A törvényszék Ciurescu Stefan másfél évi börtönbüntetéssel sújtotta, míg Partenie Radu kilenc hónapi fogházbüntetést kapott.

— **Egykori timisoarai tűzértiszt halála.** Bleier Móríc, a volt osztrák-magyar hadsereg nyugalmazott tűzrezredese, hatvanhét esztendőskorában Budapesten meghalt. Bleier Móríc városunkban született, itt érettségizett és mint önkéntes a tűzreknél szolgált. Mint katonai tiszt tovább szolgált a hadseregben, ahol az ezredesi rangig vitte. Nyugalombavonulása után különböző lapok katonai szakírója lett. Halálát gyászolja özvegye, született Pollitzer Frida, fia Bleier Alfréd dr. és nagyszámu rokonság.

— **A nadasi kápolna javára** ujabban a következő adományok érkeztek a Déli Hírlap kiadóhivatalába: N. N. előfizető 50 lei, T. Gy. 200 lei. Az eddigi gyűjtés 850 lei. A szent célra a kiadóhivatal további adományokat elfogad és azokat rendeltetési helyükre juttatja.

— **Az erdőkerülő lelőtte haragosát.** A Severin megyei Dubesti községben az elmúlt év december 27-én este véres bűntény történt. Savulescu Valer erdőkerülő megölte Popescu Grigore gazdát, akivel ellenséges viszonyban élt és fegyverlövéssekkel megölte. Az erdőkerülő rálőtt Gruescu Valeriu gazdára is, aki az áldozat társaságában volt, de a golyók célt tévesztettek. A lugoji törvényszék Savulescu Valert hat évi fegyházra ítélte.

— **A részeg mozdonyvezető ledobta a vonatról a fűtőt.** A Tulcea-megyei Babadag városka rendőrsége őrizetbe vette Opincaru Lazar mozdonyvezetőt, aki részeg állapotban, utközben a Constanta-megyei Cogealac és Istria községek között ledobta a robogó mozdonyról Ciobanu Dumitru fűtőt. A mozdonyvezető összeveszett a fűtőjével és haragjában ledobta a sinek mellé. A fűtőt súlyos sérülésekkel beszállították a constantai kórházba.

— **Spengler német bölcsész halála.** Spengler Oswald ismert német bölcsész tegnap ötvénhat esztendőskorában Münchenben meghalt. Spengler a thüringiai Blankenburgban született és egyetemi tanulmányait Halleban, Münchenben és Berlinben végezte. 1911-ben lemondott egyetemi tanári állásáról és Münchenben telepedett le, ahol kizárólag bölcsészeti rendszerével foglalkozott. Főműve az Untergang des Abendlandes. Ebben az ember és a technika viszonyával, továbbá az ifjúság feladataival foglalkozik.

AZ ÜZLETI SIKER TITKA: a személyes érintkezés a vevőkkel

Egy híres gyár, amelynek az egész országban vannak vevői, egy nagy drogéria, amely nagyban árul, egy ügynökség Chisinauban vagy Timisoarán-mindezen vállalatok prosperitása a vevőkkel való jó viszonyban rejlik. Ezért tartanak a nagy vállalatok számtalan utazót, akiknek az a feladatuk, hogy a vevőket meglátogassák szabályos időközökben, hogy ne veszítsék el velük a kapcsolatot. Mégsem elegendő azonban az érintkezés a vevőkkel csakis az utazók által. Egy vállalat vezetőjének személyes érintkezésben kell lennie a vevőkkel.

Az interurbán telefonszolgálat e tekintetben óriási szolgálatot tesz, mert állandóan fentartja a személyes érintkezést a nagy vállalatok vezetői és a vevők között-mindezt minden idővesztés nélkül és a legkényelmesebb módon. Az interurbán telefonszolgálat fentartja a jó viszonyt a szállító és a vevő között. Apró nézeteltérések azonnal elintéződnek, a megrendeléseket ismétlik, sőt emelik, hála a személyes, megfelelő időben történt személyes intervencióknak. Valóban semmi kétség — a személyes érintkezés a vevőkkel rendkívül fontos tényező.

Használja tehát Ön is az interurbán telefonszolgálatot!

SOCIETATEA ANONIMĂ

ROMÂNĂ DE TELEFOANE

— **Felfüggesztett betegpénztári központi igazgató.** Nistor egészségügyi miniszter felfüggesztette állását Stanescu Gogut, a betegsegélyező pénztár központi személyzeti igazgatóját.

— **Elítélték Luput.** A Mehedinti megyei időközi választás alkalmával Lupu dr., aki a nemzeti parasztpárt jelöltje volt, éles szóváltásba keveredett Mihailcea Constantin rendőrfőnökkel. Lupu sértő szavakat használt, mire a rendőrfőnök feljelentést tett ellene. A turnuseverini járásbíró tegnap Lupu távollétében elítélte hatósági személy megsértése címén háromezer lei pénzbüntetésre és ezer lei erkölcsi kártérítésre.

* **Budapestre** érkeve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.

— **Követe férjét a halálba.** Friedrich Erzsébet negyvenkét éves asszony a III. kerületi Porumbescu-utcai lakásán öngyilkossági szándékból megmérgezte magát s mire rátaláltak, már halott volt. Hátrahagyott leveléből kitűnt, hogy tettét férje elvesztése felett érzett bánatában követte el.

— **Sikkasztó postatisztviselő.** A brasovi főpostán nagyszabású visszaélést lepleztek le. A postautalványokat kezelő egyik tisztviselő nagyobb összeget sikkasztott, majd attól való félelmében, hogy letartóztatják, megsemmisítette a hivatali könyveket és megszökött. Az elsikkasztott összeg nagyságát még nem ismerik. A megszökött tisztviselőt keresik.

— **A nagy kommuniszapert Craiovan tárgyalják.** A fővárosi hadbíróság Pauker Anna és tizenkilenc kommunista társai elleni hazaárulási per tárgyalását a craiovai hadbíróshoz tette át. Egyben értesítették a perben szereplő 4235 tanut, hogy a május tizennegyedikén kezdődő tárgyaláson már Craiovan kell megjelenniük.

— **Életunt öreg asszony.** A Buziasiuon levő szegényházban Budai Emilia hatvan éves asszony öngyilkossági szándékból nagyobb mennyiségű kőszodaoldatot ivott. A mentők beszállították a kórházba. Tettének okát nem ismerik. Állapota életveszélyes.

APRÓHÍRDETÉSRE
LEGALKALMASABB
A DÉLI HÍRLAP

Sport

Vasárnap a fővárosban játszik le a tizenötödik román-jugoszláv mérkőzést, amelyen román győzelmet várnak

Nehéz feladat előtt áll Románia válogatott futballcsapata, amely vasárnap a fővárosban a jugoszlávok nagyszerű együttesével veszi fel a küzdelmet. Eddig tizenegy mérkőzést játszott a két csapat. Az első meccset 1922 június 8-án Belgrádban bonyolították le és azt a román csapat 2:1 arányban megnyerte. A gólokat Guga és Rónai szereztek. A következő évben már a jugoszlávok győztek 2:1 eredménnyel és a román csapat egyetlen gólját Rónai rugta. A reakövetkező mérkőzést csak 1926-ban bonyolították le Zágrábban és ott ismét a román csapat aratott győzelmet 3:2 arányban. A győztes csapat góljait Zemler, Wetzer és Guga szereztek. A következő három évben mindig a jugoszlávok győztek. Azután váltakozva, az egyik évben a román csapat, a másikban a jugoszláv csapat érdemelte ki a győzelem pálmáját. A jugoszláv-román találkozások egyik érdekessége az,

hogy sohasem volt döntetlen eredmény, viszont a legnagyobb győzelmet eddig a román csapat aratta, amikor 1933-ban 5:0-os eredménnyel verte meg a jugoszlávokat. Igaz, hogy a jugoszlávok az elmúlt évben Szófiában, a balkáni versenyek során 4:0 arányú győzelemmel revánsot vettek a súlyos vereségért, de számszerűleg ez is alatta maradt a román győzelemnek. A tavalyi vereségnél is Creteanu védte a román kaput, Albu és Sucitulescu voltak a hátvédek, Vintila, Juhász, Cuedan voltak fedezet-sor tagjai, míg a csatársorban Bindea, Kovács, Sepi, Bodola és Dobay szerepeltek. Az eddigi tizenegy mérkőzés gólaránya 29:24 a jugoszlávok előnyére, tehát a vasárnapi mérkőzésen ebben a tekintetben is törleszteni kell a román csapatnak. Remélhetőleg ez sikerül is és a csapat kiköszörüli azt a csorbát, amelyet a román futballsport tavaly Szófiában elszenvedett.

PÜNKÖSDKOR LESZ A MAGYAR—OLASZ VÁLOGATOTT MÉRKŐZÉS

Az idei magyar—olasz válogatott mérkőzést május 31-én, pünkösd vasárnapján Budapesten játszik le. Az őszi kupameccsen Olaszországban 2:2 volt az eredmény. Most a feljavult magyar csapat erősen készülődik, hogy megtörje az olaszok sok évi veretlenségét.

Sztrájkoló bíróbizottság

Az oradeai bíróbizottság sztrájkba lépett. A sztrájkot azért mondták ki, mert a Ripensia—Crisana kupamérkőzésen az olaszok sok évi veretlenségét.

— Dr. Merkler Dezső belgyógyász orvosi rendelőjét áthelyezte Bulev. Carmen Sylva (az iparkamara mögött). Rendel sziv-, tüdő- és belbeteg részére 9—11 és 3—5-ig. Alapanyagcserevizsgálat, elektrokardiograph, Röntgen. Telefon 691.

— Starhemberg titkára öngyilkos lett. Bécsben Starhemberg herceg alkancellár titkárságának Berthold nevű vezetője hirtelen meghalt. Állítólag öngyilkosságot követett el, mivel kiderült, hogy a Phönix biztosító társaság pénzeiből szintén kapott.

— Kezdődő ütőrelmeszesedésnél reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. A gyakorlati orvostudomány vezető személyiségei a Ferenc József vizet azért becülik olyan sokra, mert ez a változás éveiben is gyorsan és rendkívül enyhe módon szabályozza a szervezetet oly igen fontos gyomor- és bélműködést.

— A magyar himnuszt énekelték. Veres János és Horvát Márton cluj-i lakosok a múlt év augusztusában nagyot mulattak és jókedvükben sok más nótá után énekelték a magyar himnuszt. Az énekletet hallotta egy rendőr, aki jegyzőkönyvet vett fel az esetről. A hadbírósg most a két gazdát fejenként háromszáz lei pénzbírságra ítélte.

zésre Aradról küldtek ki határőröket. Az oradeai bíróbizottság megbántottnak érezte magát és elégtételt követelt a központtól, amelyet azonban nem kapott meg. Ezért elhatározták, hogy addig nem vezetnek mérkőzéseket, amíg elégtételt kapnak.

Nurmit nem lehet legyőzni

Zabala, az olimpiai győztes, argentin maratonfutó Prágában újabb megkísérelte Nurmi egyórás világrekordjának megjavítását. Zabala azonban csak 18.249 métert futott és messze elmaradt Nurmi 19.210 méteres világrekordjától.

Az alkalmazottak törvényes szabadságának védelme. Az összes kereskedelmi és ipari vállalatokat figyelmeztetik, hogy a munkaszervezőkre vonatkozó törvény alapján kötelesek a szolgálatukban álló alkalmazottaknak a nekik járó törvényes szabadságot engedélyezni. Ezért minden vállalatnak az irodában, vagy a munkahelyiségekben ki kell függeszteni a szabadságolásokról szóló kimutatást. Ennek tartalmaznia kell a szabadságos alkalmazottak neveit, szolgálati idejüket, szabadságuk tartamát és szabadságolásuk napját. Ezeket a kimutatásokat már most ki kell függeszteni, hogy az alkalmazottak tájékozódhassanak. A munkaügyi felügyelőség figyelmezteti a vállalatokat, hogy a legközelebbi ellenőrzésnél azt is felülvizsgálják az ellenőrző közegek, hogy betartották-e a szabadságolásokra vonatkozó előírásokat.

— Villamoskocsik karambolja. Rómában az egyetlen negyedben a villamos körvasut két kocsija összeütközött. Negyven utas megsebesült, akik közül háromnak az állapota életveszélyes.

A legújabb divatu napernyők és esernyők a legnagyobb választékban gyári áron, megrendelésre is. // Mindennemű javítások a legolcsóbban „UMBRA” ernyőgyár eladási helye Timișoara I., Bul. Reg. Ferdinand 8 / Nagy raktár keztyükben és finom női harisnyákban

A SZERVEZETUNKBEN

napról-napra halmozodnak fel a mérgek

És mi élünk, anélkül, hogy védekeznénk ezen baj ellen. A betegségek lassan kifejlődnek szervezetünkben és azt aláássák. Amikor észrevesszük a bajt, már nem tudunk azon segíteni.

Mennyire helyesebb, ha minden nap eltávolítjuk ezen mérgeket, amik által megőrizzük magunkat ezerszer ezen fenyegető veszélytől, amelyek közül a legismertebbek a reuma, a csúz, a köszvény, az ekzéma, az elhíjásodás, az asztma, az ischiás, az aranyércsómók, az arteriosclerosis, vértululások és a gutaütés.

Ha minden hónapban tíz napos URODONAL-kurát tart, szervezetéből eltávolodik a húgsavmereg, szervezete pedig felfrissül. Ne hanyagolja el tehát ezen bölcs elővigyázatosságot.

URODONAL

meggátolja a szervezet megmérgezését.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

BEJEGYZETT CIKK. CHATELAIN GYARTMÁNY

— Harom repülőgép összeütközött. Pozen közelében a skoki katonai repülőtér felett gyakorlatozás közben a levegőben összeütközött három lengyel repülőgép. Az első gép azonnal lezuhant és mindhárom utasa szörnyet halt. A másodiknak pilótája háromszáz méternyi magasságból ejtőernyővel kiugrott, de az ernyő nem nyílt ki és a pilóta halálra zuzódott, míg a repülőgépen maradt kiserője megsebesült. A harmadik gép csak könnyebb sérüléseket szenvedett és sikerült leereszkednie.

* Szergej Platonov: Oroszország története. A jelenkori Oroszország legnagyobb történetudósa, Szergej Platonov élete nagy művében az apró fejedelemségek megalkakulásától a középkor derekán, a nagypéteri birodalom megszületésén és a napoleoni háborúk, majd a világháború fergetegét át egészen az összeomlásig és Lenin uralomrajutásáig erővel, borzalmakkal, izgalommal tele képek peregnék le a szemünk előtt. A röviddel ezelőtt elhunyt szerző művét Trócsányi Zoltán dr. fordította szakértelemmel és művészettel, s kiegészítette azt a szovjetéra történetének körültekintő feldolgozásával mind a mai napig. Szergej Platonov: Oroszország története az Athenaeum történelmi sorozatában, nagy alakban, szép kiállításban 416 lap terjedelemben 132.—lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagénál Cluj.

— Érdekes esküdtzéki tárgyalás. A galatii esküdtbírósg érdekes ügy tárgyalását kezdte meg. A bünper vádlottai Flegov Grigore kapitány, Popa Ion és Petre Grigore őrmesterek, valamint Bors Ion és Poliscu Matei katonák, akik a vádirat szerint nyomozás közben megölték kilenc kommunistát a Cetatea-Alba megyei Sararie községből. Az elmúlt év március hónap egyik éjszakáján ismeretlen egyének megölték a Trecento postást és kényszerítették, hogy nagyobb küldemény szállítását vállalja el. A csomagban, mint később kiderült, fegyverek voltak, amelyeket a kommunistáknak szántak. A nyomozás során a csendőrök több embert őrizetbe vettek és közülük kilenc a vallatás következtében meghalt. A megölt emberek hozzátartozói feljelentést tettek a chisinaui hadbírósgnál, amely azonban illetéktelennek mondotta magát és így került az ügy a galatii esküdték elé. A tárgyalásra kilencvennégy tanút idéztek meg, köztük Inculet belügyminisztert, több tábornokot és számos más magasrangú tisztet.

A felosztott vidéki ipartestületek vagyonának átvétele. Vulpe Stefan, a helybeli munkakamara elnöke és Hanes munkauji vezérfelügyelőhelyettes Oravitán, Resitan, Bocsa-Montanan, Bozoviciban és Steierdorffban jártak, ahol átvették a felosztott ipartestületek vagyonát. A vagyon átvételénél Resitan nehézségek voltak, ahol az iparosok még a berendezést is eltitították és a munkakamara csak hosszas tárgyalások után juthatott az ipartestület örökségéhez. Azt még nem állapították meg, hogy milyen községek kerülnek ujjabban sorra. A munkakamaránál kijelentették, hogy számos községben, ahol az ipartestületeket felosztatták, a munkakamara alosztályokat állít fel.

MOZI

Az új filmrendelet és a nyelvtilalom

Április 30-án jelent meg a hivatalos lapban a filmcenzurára vonatkozó új rendelet, amelynek negyvennyolcadik szakasza kimondja, hogy a nem román nyelven írt filmfeliratok használata szigorúan tilos. Mielőtt ezt a rendelkezést a nyilvánossággal közölték, szabályszerűen a legfelső törvénykezési tanács elé került, amely számos szakaszt kifogásolt. Így kimondta, hogy a szabályzat negyvennyolcadik szakasza, amely szerint a filmeket csak román szöveggel lehet vetíteni, ellentétben áll a kisebbségi egyezmény nyolcadik szakaszával. Ez a szakasz jogot ad minden román állampolgárnak, hogy a sajtónál, valamint közleményeknél bármilyen nyelvet használhasson. Ezen jogoknak a filmmel való megvonása tehát ellentétben áll ezzel a szakasszal és a legfelső törvénykezési tanács ezért azt ajánlotta, hogy a filmcenzura új szabályzatának negyvennyolcadik szakaszát töröljék. Ezzel a megjegyzéssel küldte vissza a tanács a filmcenzura szabályzatát. Illetékes helyen azonban ezt a tanácsot nem vették figyelembe és a szabályzatot eredeti formájában, változtatás nélkül hozták nyilvánosságra. A rendelkezés a filmkölcsonzó vállalatok körében érthető megdöbbenést keltett, mert a csatló területeken a mozik látogatottságának csökkenésétől tartanak. Nem látszik kizártnak, hogy a szabályzatot a semmitőszéknél megátadják.

MOZIK MŰSORA:

Szombat, május 9.

Apollo-mozi: Az asszony parancsol.

Capitol-mozi: Nászéjszaka.

Select-mozi: Csókkal kezdődik.

Közgazdaság

A Bánság adófizetői az egész állami költségvetés bevételeinek egy tizedét fizetik

A pénzügyigazgatásnál elkészült az a statisztika, mely beszámol, hogy mennyi közvetett adót fizettek Timis-Torontálmegyében az elmúlt költségvetési évben. Tanulságosak ezek a számadatok, mert azt mutatják, hogy még mindig a Bánság lakossága fizeti a legtöbb adót az egész országban. Egyedül közvetett adókban — az egyenes adók még többet tesznek ki — közel fél millió leit fizetett a Bánság az államkincstárba. Az egyes tételek között

ezek az összegek a következőként oszlanak meg: forgalmi adó 140 millió, szeszilletékek 27 millió, fogyasztási adók 58 millió, örökösödési illeték 105 millió, gépkocsi- és látványossági adó 340 millió, liszt-, épület és egyéb, honvédelmi illetékek 108 millió, összesen 438,340.000. Ha az egyenes adókat is hozzászámítjuk, akkor kiderül, hogy az ország husz milliárdos költségvetésének egy tizedrészt a Bánság egyetlen megyéje fizeti be az állampénztárba.

Rendes bíróság elé kerül az adótulfizetés vagy a jogtalanul beszedett adó visszatérítése

A legfelső semmitörvényszék az adófizetőket érdeklő perben nagyfontosságú döntést hozott. Arról van szó, hogy az adófizető milyen uton induljon el abban az esetben, ha a jogtalanul beszedett adóösszegek visszafizetését a pénzügyi hatóságok megtagadják. Az illető adófizető egy ilyen jogtalanul beszedett adóösszeg visszafizetése érdekében kérvényt adott be a pénzügyminiszteriumhoz, de ennek nem volt eredménye. Erre közigazgatási pert tett folyamatba és a közigazgatási bíróság helyt is adott kérelmének. A semmitörvényszék azonban elfogadta a pénzügyminiszterium által benyújtott semmisségi panaszt és ki-

mondta, hogy az összeg visszatérítésének a pénzügyminiszterium által való megtagadása nem közigazgatási tény és így annak elbírálása nem tartozik a közigazgatási bíróság hatáskörébe. A károsultnak azonban jogában áll a pénzügyminiszterium ellen a törvényszéknél pert indítani. Ez a döntés tehát kimondja, hogy abban az esetben, ha adótulfizetés történt, vagy jogtalanul hajtottak be adót és ezt az összeget a pénzügyminiszterium nem fizeti vissza, akkor a rendes bíróság előtt perrel lehet megtámadni a pénzügyminiszterium eljárását.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 490—500, olasz lira 8.30—9.90, tö-

rök font 78—81, dollár 99—110, német márká 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.20—2.50.

A szívek tüze virágai

Írta OEXEL RÓNAY MIHÁLY báró

II.

Országgyűlési képviselővé való választása utáni reggelen, ahogy Thüzeky Béla a szívek tüze bokréjátát kezébe vette, lelki szeme előtt megjelent Alisz viruló leányalakja, aki a tüzes rózsákkal jelképezve felajánlotta magát neki. És az, aki odairta, azután selyembe himezte a csokor egyik szalagjára az ő legtitkosabb vágyát, gondolatát, a szédületes pályafutást, fel egészen a miniszteri bársonyszékig. Ezt a bájos alakot körülragyogta millióinak fénye, a kezével visszajáró tüzeki ősi birtok, az emelkedés, a dicsőség, a siker... Mellettük feltűnt egy halvány, szenvedő fiatalasszony márványszoborszerű arca: a jövőbeni Valeszkáé.

Thüzeky Béla egész valója háborgott, szívében-lelkében az érzelmek két ellentétes áramlata viaskodott. Az önzetlen vágyak küzdöttek az önző vágyak csábító ostroma ellen.

Ez a harc sokáig tartott. Végül is Thüzeky nagyot dobbantott lábával és így szólt:

— Szívet-lelket sohasem tiprok!

Azután... mikor egyszer feljött a hold és ragyogtak a csillagok a margitszigeti alsó vendéglő teraszán pezsgőző társaság felett, Béla a jobbán ülő Alisznak rubintos gyűrűt csusztatott a balkezebe. Suttogva kérdezte:

— Igen?

Alisz égő tekintettel igent intett és felhuzta ujjára a rubintos gyűrűt. A cigány

éppen ropogatni kezdte a csárdásnótát: Falu végén var egy ház. Alisz lángoló arecal pajzánul megrázta a hajfürteit. Tekintete összevillant Béláéval, poharaik összecsendültek, mindketten fenekéig itták ki poharaikat, majd egymással kiperdültek a cigány elé.

— Tovább azt a csárdásnótát! — rendelte Alisz a cigánynak.

Béla pedig elkurjantotta magát:

— Három a tánc!

S ott járta a társaságuk kivilágos kiverradatig.

A pletyka örökké száll ide, száll oda, ide-odaszáll. A margitszigeti eset hírért is széjjel hordta és elvitte Bitófalvára a kastélyba is.

Egy tikkasztó nyári napon két pár szem tekintett egymásba ennek a kastélynak a zenetermében. Hallgatagon, forrón, mélyen. Valeszka vékony ujjai végigsiklottak a zongora billentyűin és így intézte remegő halvány-piros ajkai-vel a zongorához támaszkodó Thüzeky Bélához a döntő kérdést:

— Igen?

Ugyangy tette fel a kérdést, mint Béla Alisznak a Margitszigeten. Béla égő tekintettel igent intett, úgy mint azt Alisz tette akkor.

Chopin kilencedik nokturnójának Alisz ujjai alatt a zongorából mélan emelkedő akkordjai összevegyültek a kastély parkjából beáramló madárdallal. Béla nem tudta, hogy azok hozták-e be az égbolton uszó felhők közül azt a két szót, vagy valóban egy halvány, szenvedő fiatalasszony márványszoborszerű arca...

A KERESKEDŐKNEK NEM KELL IPARENGEDÉLYEIKET BECSERÉLNEL. A Kereskedők Egyesülete félreértések eloszlatása céljából közli, hogy az új ipartörvény a kereskedőket nem kötelezi iparengedélyeik becserélésére. Különben is a nemrég megjelent új kamarai törvény is előírja, hogy a kereskedőknek a jövőben nem szükséges iparengedélyt váltaniok, csupán a kamarai cégjegyzői hivatalnál kell cégüket bejegyeztetniük.

Nincs üzlet a buzapiacra. A bánsági gabonapiacra az irányzat lanya és az üzleti forgalom megfelelő kereslet hiányában stagnál. A piaci árak a következők: bánsági buza 340, torontáli buza 350, tengeri 280, zab 330, takarmányárpa 290, korpa 270, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 720, nagymalmi liszt 750, tökmag 680, muharmag 450 és lucerna szénalisz 240 lei százkilónként.

A világ aranykészlete ez év első negyedében 79 aranydollárral növekedett. Amerikában 35, Hollandiában 28, Svájcban 23, a délafrikai államszövetségben 17, Svédországban 15, Japánban 5, Angliában 3 millió aranydollár a növekedés. Ezzel szemben Franciaországban 28, Belgiumban 14, Spanyolországban 5, Németországban és Lengyelországban 2—2 millió aranydollárral csökkent az aranykészlet.

Magyarországra nem lehet kukoricát exportálni. A román-magyar gazdasági egyezmény lehetővé tette, hogy Romániából ötezer vagon kukoricát szállítsanak Magyarországra. A Nemzeti Bank közlése szerint ez a mennyiség már kimerült és így további kukoricakivitelre nem adnak engedélyt. Magyarországra ezennel csakis úgy lehet kukoricát exportálni, ha annak ellenértékét szabad devizában a Nemzeti Bankhoz beszállítják. Mivel azonban szabad devizával az exportőrök nem rendelkeznek,

Valeszka suttogta neki, hogy:

— Anya leszek...

A zene széthúzó édes akkordokkal hirtelen megszűnt. Az ég zengett, villámok cikáztak a légben és Béla egymagában bódultan állt az üres teremben... Nem vette észre, hogy mikor távozott el Valeszka. Azt hitte, hogy gondolkodik, pedig gondolkozása megakadt. Agyvelejében szüntelenül csak ez a rémült kérdés keringett:

— Mi ez?... Végzet?...

Napok teltek-e, órák, percek?... Béla nem tudta és nem is mérlegelte. Csak felalá járt a teremben. Semmit sem érzett és semmire sem gondolt.

Hirtelen végigsüvített a kastély folyosóján a vészkiáltás:

— Meghalt Valeszka!... Valeszka meghalt!...

Thüzeky Béla sohasem tudta megmondani, hogyan került az ágya elé. Csak arra a halvány, szenvedő, márványszoborszerű arcra, a Valeszkáéra emlékezett, amely éppen olyan volt, mint amilyen azon a képviselővé való választása utáni reggelen volt a tüzeki tüzes rózsák bódító illatárjában.

Később az egyik mellékszobában a házi orvos megilletődve sugta Bélának:

— Nagy adag gyorsan ható méreggel mérgezte meg magát. Összeszorított ajkai közül egyetlen hangot sem hallatott. Óriási kínjai között a végső pillanatban csak ennyit suttogott:

— A tüzeki tüzes rózsák...

Béla erre kinosan felhőrdült:

7 olesó nap

a Püspökiúrdőben

Tavaszi kúra

Báite Episcopesti Oradea mellett:

Viktoria szállodában . 900 lei

Transilvania „ . 1000 lei

Dacia „ . 1120 lei

A 7 olesónapos kúrában bennfoglaltatik:

háromszori kitűnő étkezés
étlap szerint, meleg vagy
hullámfürdő, borraival.
Orvosi konzultáció

Kívánatra orth. kóser étkezés
Vasuti kedvezmény

A 7 olesónap árai garatálva május 1-től június 15-ig

Foisor iszapifürdők és pakkolások
Románia egyetlen hullámfürdője

ennélfogva a kukoricaexport Magyarországra fel teljesen megszűntnek tekintethető.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Francia frank 11.10—11.20, svájci frank 54—55, belgas 26—28, dollár 165—170, angol font 820—830, olasz lira 11—11.50, hollandi forint 118—120, német márká 42—44, cseh korona 6.20—6.40, osztrák schilling 32—33, zloty 31—32, magyar pengő 31—32, török font 130—135, Napoleon arany 1140—1150, arany font 1410—1420.

HIRDESSEN

A DÉLI HIRLAPBAN

— Hat a varázs! — sóhajtott.

A kastély előtti tágas téren beszentelték a koporsót. Béla ez alatt Valeszka két kis árváját magához ölelte és mozdulatlanul, mereven állott.

Amikor a gyászszertartás véget ért, Szarka Zsiga hegedűje egymagában megpendített egy nótakezdetet: Lám megmondtam...

A kastély erkélyének oszlopa mögött belebugott egy női althang... az első hegedű meg zokogta, a cigánybanda többi hangszere kíséren belesírta:

Ne játszá! a szívemmel!

Előbb-utóbb megfizetem életemmel.

Thüzeky Béla térdre roskadt és magához szoritotta a két kis árvát.

Este, amikor lement a nap, feljött a hold és ragyogtak a csillagok a bitófalvai hársfavirágos kis temető frissen hantolt sírhalmá felett, Béla a koszorúk közé rejtett arecal árván sirta szivettépő busfajdalmát.

A temető végén egyik kőrősfá száraz ágán megszólalt a madár:

— Kakuk.

Thüzeky Béla öntudatlan éberséggel, tudatalatti kábulattal megszámlálta, hogy harmincszor szól.

— Tehát harminc évig fogok élni, ahogy az emberek tartják — koválygott zugó fejében. Fájón tudta, hogy Valeszka iránti megbánó, lemondó szerelme elkíséri a sírig, a csendes temetőig.

— És vajjon az a másik szerelmem is? — szorongatta kebelét a fojtó kérdés.

Kakuk.

— Vége.

Rádió

Szombat, május 9. Bucuresti. Délután 6: Zenekari hangverseny. 7.20: Könnyűzene. 8.20: Táncczene. 9: Jazz. 10.45: Zenekari hangverseny. 12: Jazz. Budapest. 7.45: Tor-na, utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 1.5: Cigánymuzsika. 1.30: Hírek. 2.30: Operarészletek hanglemezek. 3.40: Hírek. 4.30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 5.45: Hírek. 6: Vig György szaxofonozik. 7.15: Zongorahangverseny. 7.45: Mit üzen a rádió? 8.15: Rádiószalonzene. 9: A Texasi vakáció című hangjáték közvetítése. 11: Hírek. 11.20: A Gyógyhelyi Bizottság meghívására Magyarországon tartozkodó külföldi újságírókkal beszélget Somogyi Gyula dr. 11.40: Cigánymuzsika. 12: Zenekari hangverseny. 1.5: Hírek. Budapest II. Délután 4.30: Cigánymuzsika. 6: Hanglemezek. 7:

Kondenzátorok a rádiótechnikában. Zaka-riás János előadása. 8: Gazdasági előadás. 8.35: A sakkjáték. Réthy Pál előadása. 9.5: Zongorahangverseny. 9.40: Hírek. 10.5: Jazz. 11.5: A 400 szótagos országos gyors-íróverseny közvetítése. Bécs. Délután 6: Hanglemezek. 8.25: Operetelőadás. 11.10: Dalok és áriák. 12.5: Táncczene. Belgrád. Este 8.50: Népdalok. 9.30: Szimfonikus-hangverseny. 12: Népdalok. Berlin. Este 9.10: Vidám-est. Kassa. Délután 5.5: Rádió-zenekar. 6.25: Szlav-dalok. Lipcse. Este 7.10: Indulólemezek. 9.10: Vidám-est. Milá-nó. Este 9.35: Szimfonikus-hangverseny. 11: Enekari hangverseny. 11.45: Táncczene. München. Este 9.10: Vidám-est, dalokkal. 11.30: Táncczene. Prága. Este 11.15: Hang-lemezek. Róma. Este 8: Hanglemezek. 9.40: Operaelőadás. Strassbourg. Este 9.30: Kál-mán Imre Marica grófnő című operettjének közvetítése. 11.30: Táncczene. Yarsó. Este 7: Hangverseny. 9: Zenei mozaik. 10.30: Tar-

ra-est. 11: Szimfonikus-hangverseny. 12: Táncczene.

Vasárnap, május 10. Bucuresti. Délután 6: Zenekari hangverseny. 8.20: Enekari hangverseny. 9.55: Román-dalok. 10.45: Rá-diózenekar. Budapest. 9.45: Hírek. 10.10: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 11: Katolikus istentisztelet. Prédikál Sik Sándor dr. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 1.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 3: Magari. Imre cigányzenekara muzsikál. 3.45: Kuti László előadása. 4.40: Rádióüze-netek a Nemzetközi Vásárból. 6: Hangleme-zek. 6.40: Diákttragédiák. Bognár Cecil elő-adása. 7.40: Néprajzi közvetítés Mezőkö-vesdrői. 8.30: Erdős Vera tárogatózik. 8.50: Móríc Zsigmond elbeszélése. 9.20: Zenekari hangverseny. 10.35: Hírek. 11: Cigánymu-zsika. 12: Jazz. 1.5: Hírek. Budapest II. Délben 1.30: Zenekari hangverseny. 3.50: Cigánymuzsika. 4.40: Rádiószalonzene. 6.15: Munkásfélóra. 7.30: Szalonzene. Bécs. Délután: 6.45: Rádiózenekar. 8.10: Rádiöz-zenekar. 11.20: Hangverseny. Belgrád. Es-7.50: Népdalok. 9: Román szimfonikus mi-vek. 11.20: Hanglemezek. Berlin. Este 8.25: Zongorahangverseny. 9: Táncczene-est. Ka-sa. Este 7.30: Hanglemezek. 11.35: Rádió-zenekar. Lipcse. Este 9: Vidám-est. Milán. Este 9.35: Zenekari hangverseny. 11: Hang-verseny. München. Este 8: Fuvószeneka-9.40: Szórákzóató-zene. 11.20: Tánccze-11.30: Magyar hírek. Prága. Este 10: Fi-harmónikus-hangverseny. 11.30: Hangle-mek. Róma. Este 9.40: Operetelőadás. Strassbourg. Este 8.15: Vidám-hangle-mek. 10: Román-hangverseny. 11.45: Tán-czene. Stuttgart. Este 8: Táncczene. 9: Opera-előadás. Yarsó. Este 7: Zenekari hangver-seny. 10: Vidám-est. 11: Zenekari hangver-seny. 12.5: Táncczene.

6.15: Munkásfélóra. 7.30: Szalonzene. Bécs. Délután: 6.45: Rádiózenekar. 8.10: Rádiöz-zenekar. 11.20: Hangverseny. Belgrád. Es-7.50: Népdalok. 9: Román szimfonikus mi-vek. 11.20: Hanglemezek. Berlin. Este 8.25: Zongorahangverseny. 9: Táncczene-est. Ka-sa. Este 7.30: Hanglemezek. 11.35: Rádió-zenekar. Lipcse. Este 9: Vidám-est. Milán. Este 9.35: Zenekari hangverseny. 11: Hang-verseny. München. Este 8: Fuvószeneka-9.40: Szórákzóató-zene. 11.20: Tánccze-11.30: Magyar hírek. Prága. Este 10: Fi-harmónikus-hangverseny. 11.30: Hangle-mek. Róma. Este 9.40: Operetelőadás. Strassbourg. Este 8.15: Vidám-hangle-mek. 10: Román-hangverseny. 11.45: Tán-czene. Stuttgart. Este 8: Táncczene. 9: Opera-előadás. Yarsó. Este 7: Zenekari hangver-seny. 10: Vidám-est. 11: Zenekari hangver-seny. 12.5: Táncczene.

Egyes szó ára 3 lej, vastagabb be-tűvel 5 lej. Állástkeresők szavankint 2 lejt fizetnek. Jelzés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közzéteheti. Ilyen hirdetésekre a jelzéssel ellátott irasbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legelőszóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket levelez Csatós Déli Hirlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4, Fabrica. Kárde-traffic, Piața Tralan és Str. Mercur sarok, Principele Carol. March-trafik, Piața Kútli. A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő.

Házasság

33 éves

elvált, román, állami tisztviselő, keresem öz-vegy vagy urileány ismeretséget házasság céljából, ki 3 éves gyermekem nevelését is vállalja. Címeket „Komoly” jelgére a kiadó-ba kérek. (4223)

Oktatás

Francia nyelvoktatás

legmodernebb, könnyen elsajátítható mód-szer szerint, kezdők és haladók részére. Cím: Jachan-könyvkereskedés, I. kerület, Bánáti Banka vesület-palotában. (2046)

Kombinéfűzők Princessfűzők

Drvosilag rendelt baskótök, alkalmi fűzők, melltatók

„Sanitaria“ Timișoara Bulev. Berthelot 21 Telefon 23-95

Állást keres

Gépész,

hosszu bizonyítvánnyal, csépléshez, vagy uradalomhoz mint éves ajánlkozik. Milko János, Str. Sft. Ioan 7, az Irgalmasok mel-lett. (4229)

Iratkozzon be a **CULTURA** kölcsönkönyvtárba IV., Bulev. Carol 16. Olvashatja a legjobb magyar és német könyvkiadásokat. Déli Hirlap előfizetőinek 25 lej havonta. Minden nap cserélhet. **Telefon 15-07.**

Alkalmazás

Megbízható jobb nő

aki a főzéshez is ért, kisebb családhoz felvé-tetik. III., Doja-tér 8. I. em. (4181)

Fiatal ragasztó

felvétetik. Úitz cipőfelsőrészkesztő, V., Piața Avram Iancu 5. (4226)

Gyógyszerész-család

Regátban, keres megbízható mindenes sza-kácsnót, éves bizonyítvánnyal, ugyanott 13—14 éves leány gyermekek mellé, felvéte-tik. Ajánlkozások 1—3-ig, Pascadi, I., Str. Vasile Alexandrii 5. (4230)

Perfekt kéziszövők

azonnal felvétetnek. Cím a kiadóban. (4231)

Lakás

Modern 4 szobás

lakás aug. 1-re kiadó a Papneveldei-bérpalo-tában. I., Str. Lonovici 2. (4216)

Villában

2. Bulev. Mihai Viteaz-uton egy- és két-szo-bás modern lakás kiadó. Cím a kiadóban. (4208)

Kiadó lakás

3 szoba, előszoba és mellékhelyiségek azon-malra, esetleg aug. 1-re. IV., Bulev. Car-rol 16. Bővebbet házmesternél. (4219)

Különbejáratu

két butorozott szoba, fürdőszoba használat-tal, esetleg teljes ellátással, kiadó. (Villa-meg megállónál.) IV. ker., Str. Mircea Voda 3. (4154)

Vásárigazolvány

a Budapesti Nemzetközi Vásárra 120 leiert a Déli Hirlap kiadóhivatalában kapható

Utólagos vizum kétésfél pengőert! 50 százalékos utazási kedvezmény!

Felutazás május 18-ig, visszautazás május 8-tól május 28-ig

Megsokszorozza keresetét, ha a Növényvédelem és Kertészet tanácsai alapján kezeli

gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát.

Előfizetési árak (mindkét lapra együtt): negyedévre 100— lej félévre 200— lej egész évre 400— lej

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet

Horn: Gyümölcsfák nyeseése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80— leiert kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatványszámot (5 lej bélyeg beki-l-dése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timișoara.

Előfizetési megrendelését azonnal intézzük.

Az I. kerület központjában modern háromszobás lakás, összes mellék helyiségekkel, augusztus 1-től kiadó. Piața Unirii 2. (4233)

Családi házban

3 utcai szobás modern parter lakás, a villa-negyedben, augusztus 1-től kiadó. Ertekezni: d. e. 9—12-ig d. u. 4—7-ig. III., Str. Remus 11/4. (4225)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpudert három színben. Kapható kizárólag a Városi gyógyszerárban a „Fekete Sasor” I., Piața I. C. Brătianu

Adás-ötlet

Törmelék aranyért

ezüstért, zálogcéduláért, brilliánsért min-denkinél magasabb árat fizet. Ora-Fixa, IV., Str. I. C. Brătianu 31. (4122)

Megvételre keresek

jókarban lévő, fekvő sport gyermekkocsit. Vuin, II., Str. Vladica Dionise 19. (4232)

Primăria Municipiului Timișoara

No. 15696/1936 din 30 Aprilie 1936

Publicațiune

Se aduce la cunoștința on. public, că Fabrica de ghiața a Municipiului cu data de 1 Mai a. c. a început dis-tribuiția ghieței artificiale pe sezonul de 1936.

Prețul ghieței artificiale pentru o cantitate zilnică de 6 kg. transportată la domiciliu este 210 lej unar, tar pentru cei cari se aprovizionează di-rect 80 lej pentru 100 kg.

Abonamentele se fac direct la Aba-tor prin carte poștală sau prin teleten 4-40 aratându-se exac. cantitatea și adresa.

Piața abonamentului se va face nu-mai contra chitanței timbrate presen-tată de casierul angajat al fabriciei prevăzut cu legitimație.

Primăria Municipiului Timișoara